

POSTANOWIENIE

15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 15 kwietnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. R.
przeciwko Bank w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 15 kwietnia 2024 r., I ACa 1147/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwany Bank z siedzibą w W. wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 15 kwietnia 2024 r., wydanego w sprawie z powództwa M. R. o ustalenie i zapłatę.

Potrzebę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił występowaniem w sprawie szeregu zagadnień prawnych związanych z wykładnią postanowień umowy o kredyt hipoteczny indeksowany walutą obcą oraz ze skutkami uznania postanowień takiej umowy za niedozwolone. Wskazał również, że przepisy prawa, w oparciu o które sformułował zagadnienia, wymagają wykładni Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotne zagadnienie prawne jako podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania musi mieć charakter doniosły z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nie może być rozwiązane w świetle dotychczasowego orzecznictwa. Jego wyjaśnienie powinno się bowiem przyczynić do rozwoju prawa (zob. np. postanowienia SN: z 26.10.2023 r., I CSK 76/23; z 20.10.2023 r., I CSK 1374/23; z 3.10.2023 r., I CSK 2591/23; z 15.09.2023 r., I CSK 4360/22; z 18.08.2023 r., I CSK 4091/22; z 2.08.2023 r., I CSK 6585/22; z 13.07.2023 r., I CSK 2570/22; z 30.05.2023 r., I CSK 5362/22; z 24.04.2023 r., I CSK 5428/22).

Analogiczne wymaganie stawia się również potrzebie dokonania wykładni określonego przepisu prawa. W ramach tej przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania należy przedstawić i uargumentować nierozwiązany jeszcze problem lub nieujednoliconą jeszcze rozbieżność orzeczniczą. Jeżeli zaś wykładnia tego przepisu została już dokonana lub ujednolicona, niezbędne jest podanie dodatkowej argumentacji, dlaczego ustalona linia orzecznicza wymaga zmiany (zob. np. postanowienia SN: z 25.10.2023 r., I CSK 2989/23; z 27.09.2023 r., I CSK 4679/22, z 17.08.2023 r., I CSK 5668/22; z 2.08.2023 r., I CSK 6585/22; z 14.06.2023 r., I CSK 1231/23; z 16.03.2023 r., I CSK 4879/22).

W ostatnich latach do Sądu Najwyższego trafiło wiele spraw odnoszących się do problemów prawnych opisanych przez skarżącego. W konsekwencji ukształtowała się linia orzecznicza, uwzględniająca bogaty dorobek judykatury TSUE. Rozwój orzecznictwa na temat tzw. „kredytów frankowych” zakończył się 25 kwietnia 2024 r. powzięciem przez SN w składzie całej izby uchwały III CZP 25/22, mającej moc zasady prawnej *ex lege* (art. 87 ustawy o SN).

W uchwale SN podsumował dotychczasową linię orzeczniczą, przyjmując że:

1. W razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów.

2. W razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.
3. Jeżeli w wykonaniu umowy kredytu, która nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają samodzielne roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron.
4. Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bieg przedawnienia roszczenia banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu rozpoczyna się co do zasady od dnia następującego po dniu, w którym kredytobiorca zakwestionował względem banku związanie postanowieniami umowy.
5. Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, nie ma podstawy prawnej do żądania przez którąkolwiek ze stron odsetek lub innego wynagrodzenia z tytułu korzystania z jej środków pieniężnych w okresie od spełnienia nienależnego świadczenia do chwili popadnięcia w opóźnienie co do zwrotu tego świadczenia.

Odstąpienie od zasady prawnej przyjętej przez skład całej izby jest zaś możliwe tylko poprzez wydanie kolejnej uchwały w analogicznym składzie (art. 88 ustawy o SN).

Skarżący nie przedstawił zatem nowych problemów prawnych, które nie zostałyby do tej pory rozwiązane przez Sąd Najwyższy.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

Mariusz Załucki

[SOP]